

שירות בתי הסוהר

שירות בתי הסוהר לשכה משפטית

- בלמ"ס -

לשכת היועץ המשפטי	
11.2.2025	תאריך
י"ג בשבט, התשפ"ה	
09072025	סימולין

דניאל שנהר, עו"ד
המוקד להגנת הפרט

שלום רב,

הנדון: מניעת ביקורי משפחות לאסירים ביטחוניים סימולין: פנייתך מיום 23.01.2025

1. פנייתך שבסימולין הועברה לעיוני ולהלן התייחסותי:
2. בראשית הדברים, נראה כי יש לציין את הברור מאליו, שלא צוין במסגרת פנייתך – מדינת ישראל עדיין נמצאת בעיצומה של מלחמה קשה, המתנהלת במספר חזיתות במקביל, וחלופ הזמן מפרוץ המלחמה לא מהווה כל אינדיקציה לחלופ הסיכון או הרצון להשמדתנו בידי אויבנו, אלא ההפך הוא הנכון. ועל כן, כלל לא ברורה הטענה העומדת בבסיס פנייתך, כי משך הזמן המתארך של הפסקת הביקורים מעיד על "צעדי ענישה קולקטיביים", וזאת ללא התייחסות מינימלית לקשר המובהק בין החלטה על הפסקת הביקורים לבין התמשכות הלחימה, והמסוכנות הנשקפת מאת אוכלוסיית הכלואים הביטחוניים ובני משפחותיהם לסגל שב"ס ולביטחון המדינה.
3. נראה כי יש צורך להזכיר כי ביום 7.10.23 החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה, במסגרתה פלשו אלפי פעילי חמאס, הגיהאד האסלמי וגורמים נוספים לשטח ישראל, כאשר הם חודרים ליישובי עוטף עזה והדרום מן היבשה, האוויר והים. עם חדירתם לישראל, בבוקרו של יום שבת, ביצעו גורמי טרור אלה מעשי רצח וזוועה ביישובים, ירו על הצירים, טבחו בגברים, נשים קשישים וטף, וביצעו מספר רב של פיגועי חטיפה. במקביל לכך, ביצעו גורמי הטרור הללו ירי מאסיבי של רקטות ופצצות מרגמה לעבר ערי ישראל.
4. מתקפה רצחנית זו גבתה את חייהם של למעלה מ-1,400 בני אדם (בהם אזרחים, חיילים ואנשי כוחות הביטחון וההצלה), והביאה לפציעתם של אלפים, מהם עשרות רבות פצועים קשה ואנוש. כמו-כן, במסגרת מתקפת הטרור נחטפו כ-240 בני אדם לתוך שטח הרצועה.
5. לצד המערכה ברצועת עזה, מנהלים גורמי הביטחון מבצעים צבאיים רבים באזור יהודה ושומרון לשם מעצורם של פעילי טרור במטרה לסכל הוצאת פיגועי טרור נוספים מגזרה זו. כידוע, מדינת ישראל מתמודדת עם לחימה במספר חזיתות נוספות, אשר הביאו אף הן לעצורים נוספים.
6. כפועל יוצא מהלחימה בחזיתות השונות, מתחילת הלחימה מספר הכלואים עלה דרמטית (עומד היום על למעלה מ-23,000 כלואים), והוא כולל מספר הולך ועולה של כלואים, הנמנים על אוכלוסיות ייחודיות הדורשות קשב וזהירות מרבית, ומהם נשקפת מסוכנות גבוהה.

שירות בתי הסוהר

שירות בתי הסוהר לשכה משפטית

7. בשל כך, הורתה נציבת בתי הסוהר דאז, **מכוח סמכויותיה על פי דין ובמסגרת הוראת שעה אשר פורסמה באתר שירות בתי הסוהר**, על צמצום, עד לכדי המינימום המתחייב על פי דין, של תנועות האסירים הביטחוניים, האינטראקציה בינם לבין עצמם, הקשר בינם לבין החוץ וכן צמצום החיכוך בינם לבין סגל בית הסוהר. זאת, נוכח הסיכון הייחודי הנשקף מהם, אשר גם הוכר בפסיקת בית המשפט העליון, ולשם מימוש תכלית ביטחונית של שמירה על ביטחון המדינה, הסוהרים והסדר והמשמעת בבתי הסוהר. **הוראת השעה מוארכת מעת לעת על ידי נציב בתי הסוהר, וזאת בהתבסס על חוות דעת מודיעיניות וביטחוניות המובאות בפניו.**

8. בהקשר זה יובהר, כי מתחילת הלחימה התקבלו, **וממשיכות להתקבל**, אינדיקציות מודיעיניות משמעותיות באשר לכוונות, ניסיונות ומוטיבציה ליצירת קשר עם החוץ ופגיעה במתקני כליאה **ובסגל**, במסגרת תרחישים אפשריים שונים.

כאן המקום לציין כי חלופ הזמן לא הקהה את הסיכון אלא אך העצים אותו, ובפנינו אינדיקציות משמעותיות גם בימים אלו המעידות על כוונות שליליות של כלואים ביטחוניים במתקני הכליאה השונים בהיבטים המתוארים.

9. עוד יודגש, כי כל מפגש פיזי של אסירים ביטחוניים עם החוץ, מהווה הלכה למעשה אחד מנתיבי ההברחה והעברת מסרים לתוך בתי הסוהר ואל מחוץ לבתי הסוהר, וכי בכל הנוגע לביטול ביקורי משפחות – ביקורי משפחות עבור אסירים ביטחוניים אינם מתקיימים – **שכן אלו מהווים קשר מובהק עם החוץ**, אשר יש בו משום סכנה לפגיעה בביטחון המדינה, שלום הסוהרים ושמירת הסדר בבתי הסוהר.

10. במכתבך, מצאת לנכון להזכיר מושכלות יסוד ולשם כך התבססת על הנאמר בפסק הדין בבג"ץ 2690/09, לעניין חובת המדינה לעמידה בסטנדרטים שנקבעו בדין הבינלאומי כאשר מדובר באוכלוסיית האסירים הפלסטינים. עם זאת, ומבלי שנקבל את טענתך זו, נבקש להזכירך כי מציטוטך את פסק הדין נשמט החלק המזכיר מושכלת יסוד נוספת, לעניין התגברות הדין בישראל על סטנדרטים אלה. כך מתוך דבריה של כבוד הנשיאה (כתוארה אז) בייניש, בפסקה 6 לפסק הדין:

"עם זאת, אין חולק כי כאשר הוראת חוק מפורשת בחוק הישראלי הפנימי עומדת אל מול כללי המשפט הבינלאומי, גם כאשר מדובר במשפט מנהגי, הדין הישראלי מכריע"

11. למותר לציין, כי ההחלטות המנהליות התקבלו בנושא זה בהתאם להוראות הדין המחייבות את שב"ס, ובכלל זאת פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971, והתקנות מכוחה, הקובעות כי **ביקורים מהווים טובת הנאה הניתנת לשלילה, המותנית, בין היתר, בסוג בית הסוהר, אגף או מצב בית הסוהר, וכן בהתאם לפקודות הנציבות הרלוונטיות ולהוראת השעה כמפורט מעלה, אשר ניתנה כדין ופורסמה באמצעי מדיה שונים.**

12. אף בכל הנוגע לכלואים שטרם נשפטו, התקבלו וממשיכות להתקבל החלטות מנהליות בהתאם **להוראות הדין הרלוונטי**, ובהתבסס על עמדות עדכניות של גורמי מודיעין ומבצעים.

שירות בתי הסוהר

שירות בתי הסוהר לשכה משפטית

13. כן יוזכר, כי עתירה שעסקה בין היתר בנושא זה ממש, נידונה ונדחתה, על הסף ולגופה, על ידי בית המשפט העליון במסגרת בג"ץ 7753/23 האגודה לזכויות האזרח ואח' נ' השר לביטחון לאומי (פורסם באר"ש, 23.11.2023), בקבעו כך:

"גם דין ראשה הרביעי והחמישי של העתירה להידחות לגופם. לפי הנטען, מדיניותה של הנציבה בעניינים אלו, נעשתה מתוקף הסמכות המוקנית לה בסעיפים 80 ו-80א לפקודת בתי הסוהר. יצוין, כי מצאתי טעם בטענת המשיבים לפיה מדיניות הנציבה בהקשר זה אינה שוללת מן הכלואים זכויות המוקנות להם, אלא אך מצמצמת את תנאיהם לרף מינימלי הנדרש על-פי דין, ודברים אלו מקבלים אך משנה תוקף נוכח צוק העיתים. כך, לאחר שעיינתי בחוות-הדעת המודיעינית, מצאתי כי היא מבססת היטב את התכלית הביטחונית שהוזכרה לעיל. חוות הדעת מבססת את החששות אשר הביעו המשיבים בתגובתם באופן גלוי, שכאמור מושתתות על הערכות מודיעיניות עדכניות שהתקבלו לאחר פרוץ המלחמה. מכאן עולה, כי יש הכרח במדיניות הכוללת שנקטה על-ידי הנציבה, וזאת על-מנת לשמור על ביטחון סגל שב"ס ועל ביטחון הציבור כולו. הצעדים האמורים אף מתחייבים לנוכח ההבדל הקיים בין אוכלוסיית הכלואים הכללית ובין אוכלוסיית הכלואים הביטחוניים, אשר לגבי האחרונים קיימת "חזקת מסוכנות", הדורשת התייחסות שונה (ראו למשל: רע"ב 6956/09 יונס נ' שירות בתי הסוהר, פסקה 74 (07.10.2010); ע"א 1076/95 מדינת ישראל נ' קונטאר, פ"ד נ(4) 492, 500-501 (1996)).

לא למותר לציין, כי אין חולק על כך שראשה החמישי של העתירה, אכן נוגע לטובות הנאה שניתנות לכלואים, להבדיל מזכויות המוקנות להם. ולא מצאתי עילה להתערבות שיפוטית בנדון. לבסוף, דומה כי ראשה השישי של העתירה, שעניינו בפרסום מדיניות הנציבה, התייתר, הן מאחר שהוראות השעה פורסמו באתר האינטרנט של שב"ס, באופן ההולם את הוראת סעיף 80ב לפקודת בתי הסוהר, הן מפאת העובדה שבתגובתם המקדמית הרחיבו המשיבים בפירוט על אודות מדיניותם."

14. נוכח המפורט לעיל, שירות בתי הסוהר דוחה את הטענות המועלות במכתבכם.

גנ"מ כנרת צימרמן, עו"ד

משנה ליועמ"ש, מנהלי פלילי

שירות בתי הסוהר